

KANDIDATNUMMER 3128

Sidetall 1 av 3

Husk å skrive kandidatnummer og sidetall på hver side av besvarelsen!

SSN 0130

Intensivt mellomkurs i norsk, trinn III

Skriftlig eksamen

4 timer

Internasjonale sommerskole
Universitetet i Oslo

Reprøve

Spørsmål. Svar med hele setninger. Skriv svarene på dette arket.

1. Hvilke to betydninger har ordet *sapmi*?

Ordet samene kommer fra *sapmi*. *Sapmi* har to betydninger;
1- geografiske område som de bor der. 2- Etniske folkegrupper

2. Hva er Nordkalotten?

3. Hvilke faktorer kan en same basere sin identitet på?

Samene kan basere sine identitet på morsmål, personlig ønske og etnisitet.

4. Hvordan fungerte *siida*-systemet som grunnlag for å organisere det tradisjonelle samiske samfunnet?

Siida-systemet organiserte tradisjonelle samisk samfunnet.
De flyttet fra et land til andre steder og de kunne finne bedre natur.

5. Hva var årsaken til at samene aldri greide å mobilisere noen særlig motstand mot koloniseringen av territoriene deres?

6. Nevn to eksempler på hvordan forvaltningspolitikken overfor samene ble praktisert.

Forvaltningspolitikken ble praktisert overfor samene for eksempler
Språk politikk og jordbruk. Undervisning var bare norsk og de måtte snakke norsk hvis de ville å kjøpe en jord.

7. Hva står det i paragraf 110a i Grunnloven?

Samene kan utvikle sin kultur og språk

8. Hvilken oppgave har Nordisk samarbeid?

Den praktiseres i alle Nordiske land. Samene kan ha litteratur, musikk eller teater. De kan være i radio og på TV.

9. Hvilken funksjon hadde *noaiden* i det gamle samiske samfunnet?

Den var som religion og de kunne si hva skulle skje i framtiden.

em var Lars Levi Læstadius?

Han var en konservativ person som var mot bruk av alkohol

II: Tekst med oppgaver

Tiåret som teller

(Aftenposten, 15.9.2013)

Populærkulturen vil ha oss til å dyrke ungdomstiden til vi er langt oppi trettiårene. Det kan være en tabbe.

- Ah, tjueårene.

BI-studenten Junaid Khan (26) smaker fornøyd på ordet.

- Jeg kaller det "det gylne tiår". Man tror man kan få til hva som helst, alle drømmer skal gå i oppfyllelse.

Avgjørende

Tjueårene er den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet. Vi tar mer enn 80 prosent av våre mest betydningsfulle beslutninger før vi fyller 35, ifølge den amerikanske psykologen, professoren og forfatteren Meg Jay.

I sin bok *The defining decade: Why your twenties matter* uttrykker hun bekymring over at dagens unge roter bort tjueårene i den tro at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er, hva de vil med livet sitt og hvordan de skal utnytte de viktige tjueårene.

Finne seg selv

Ord som *kidults* og *twixters* oppsto i USA på midten av 2000-tallet for å beskrive en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tjue- og trettiårene. Mange av dem aner ikke hva de skal gjøre, hvor de skal bo og hvem de skal leve sammen med. De lurer på om de skal bli fotografer, advokater eller partyarrangører.

- Denne usikkerheten gjør dem bekymret. De blir forsørget av foreldrene, er uten forpliktelser, gjerne universitetsutdannet, men har i beste fall en lavtlønnet jobb, sier Jay.

- I dag handler "ung voksen"-perioden om sosiale forandringer: Flytte hjemmefra, etablere seg i egen bolig, fullføre utdanning, etablere seg på arbeidsmarkedet og utforske kjærlighetslivet. Økt individualisering gir økte valgmuligheter, men også økt ansvar for eget livsløp, sier NOVA-forskeren Christer Hyggen.

- Jeg mener det er viktig at vi ikke bare fordømmer dem som "umodne voksne", men anerkjenner at de er i en fase som er viktig, sier Hyggen.

Psykolog Meg Jay mener medier og populærkultur må slutte å bruke trykk som kidults og twixters fordi det bidrar til banalisering. Hvis man ikke får gjort nok i tjueårene, blir det desto mer som må realiseres i trettiårene.

Store forventninger

- Det er ikke de unges skyld at de i dag har for store forventninger til hva livet skal by på, hevder trendforsker og sosialantropolog Gunn Helen Øye.
- Alle generasjoner har et handlingsmønster som speiler samfunnet de lever i. Denne generasjonen er blitt sånn på grunn av noe.

Hun kaller dem «fordi-generasjonen»: De unge som kun gjør det som kan skrives på CV-en. De er vokst opp med støttende foreldre og er blitt sosialisert inn i samfunnsgrupper som dyrker dyktighet. Det blir dermed tydelige ytterpunkter, med de flinke som lykkes i alt på ene siden, og de som faller helt utenfor på den andre.

For sin egen skyld

Junaid Khan (26) sluttet på studiene på BI i Nydalen for noen år siden, men er tilbake på skolebenken etter å ha tenkt seg grundig om.

- Jeg testet arbeidslivet i noen år, men til slutt innså jeg det selv: Utdanning er viktig. Og når du selv innser det, at du gjør det for din egen og ikke for noen andres skyld, da er du blitt voksen, sier Khan.

- Jeg tror vi sier at du kan kalle meg en ung mann, ikke voksen.

A. Spørsmål til teksten «Tiåret som teller».

1. Hvorfor er forfatteren Meg Jay bekymret for dagens unge?

Fordi hun synes at dagens unge roter bort tjueårene sine og roter bort perioden som har størst innflytelse på voksenalivet deres.

2. Hva er det som karakteriserer gruppen kidults/twixters?

Kidults og twixters beskriver en ny og raskt voksende gruppe som mange av dem aner ikke hva de skal gjøre i framtiden. For eksempel de vet ikke hvor de skal bo og hvem de skal leve sammen med.

3. Hva mener Gunn Helen Øye når hun kaller unge i dag "fordi-generasjonen"?

Hun kaller unge "fordi-generasjonen" fordi disse ungene gjør noen som de kan skrive den på CV-en.

4. Hvorfor bestemte Junaid Khan seg for å gå tilbake til studiene?

Fordi han tror at utdanning er viktig og han skal gjøre noen for sin egen.

B. Fullfør setningene (så de gir samme mening som i teksten).

1. "Det gylne tiår" er årene når man kan ha hva som drømmer om.

2. Den perioden i livet som kan bytte voksenlivet.

3. På midten av 2000-tallet oppsto et nytt ord som kids og twister.

4. Økte valgmuligheter forsetter med økt ansvar.

5. Hvis man får gjort nok i tjueårene, blir det desto mindre som må realiseres i trettiårene.

C. Alternative uttrykksformer

1. A. De blir forsørget av foreldrene sine.

B. Det er foreldrene forsørghet

2. A. Noen samfunnsgrupper dyrker dyktighet.

B. I noen samfunnsgrupper dyktighet bli dyrket

3. A. Denne usikkerheten gjør dem bekymret.

B. De blir bekymret over usikkerheten

4. A. «Det er ikke de unges skyld at de har for store forventninger,» hevder Gunn Helen Øye.

B. Gunn Helen Øye hevder at de ikke er de unges skyld at de har for store forventninger

5. A. Junaid Khan er tilbake på skolebenken.

B. Junaid Khan har gått tilbake på skolebenken

D. Verb.**Sett inn riktig form av verbet.**

- å finne Noen dager etter at Whitney Houston fikk død,
- å spille ble spilt en av sangene hennes spilt på
- å spille flere radiostasjoner. Den sangen man spilte på den tiden, var "The greatest love of all". Innholdet i teksten er enkelt:
- å oppleve Den største kjærligheten du vil kunne oppleve, er kjærligheten til deg selv. Forfatteren Jean M.
- å utgi Twenge utga i april 2006 boka *Generation Me*,
- å få og filosofien hennes fikk samme navn som boka i løpet av årene som har gått.
- å handle Jean M. Twenge lot boka å handle om de som
- å føde født på 70-, 80- og 90-tallet. Boka dreide
- å oppleve seg om mennesker som aldri tidligere har opplevd
- å fortelle en krig, og boka fortalt at de var unike, at alt de
- å gjøre gjorde var viktig og riktig. For noen måneder
- å lese siden var det mulig å lese en rørende
- å fortelle artikkel i en avis der en ung journalist forteller historien om sin døde mor. Fra å være morsom og levende
- å forvandle seg forvandlet moren seg
- å forsvinne til å bli en dypt deprimert kvinne, og til slutt forsvunnet ?
- hun inn i elsk-deg-selv-bøkene. Hun er en av mange. Vi
- å realisere seg realiserer oss selv nå for tiden, vi
- å forvente har forventet hele tiden å få en jobb som
- å betale få godt betalt, slik at det er

- å kjøpe mulig for oss å kjøpe et stort hus i Ullevål Hageby.
- å by Men hva er lykke, og hva har livet _____ på til
- å bli syvende og sist? Møtet med virkeligheten ble
- å være brutalt for *Generation Me*, for kanskje vi ikke har vært så
- å mene unike likevel? Hva ville Whitney Houston mene
- å leve om alt dette, hvis hun levde.

E. Setningsbinding

Knytt sammen de to setningene ved hjelp av ordene som står i parentes. Du kan bytte om på rekkefølgen av setningene, men det logiske innholdet må være det samme.

Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.

De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

- (fordi) Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene fordi de unge ofte har store forventninger til hvordan livet skal bli.
- (så) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli, så Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.
- (derfor) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli. Derfor kan mange av dagens tjuetåringer bli skuffet når de kommer i trettiårene.
- (for) Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene for de unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.
- (av den grunn) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli, av den grunn kan mange av dagens tjuetåringer skuffet når de kommer i trettiårene.

F. Sett inn adjektivet og substantivet i riktig form i setningene.

viktig – periode

Til slutt leste vi om noen viktige periodene i verdenshistorien.

Tjue- og trettiårene er en av viktige periodene i livet.

Hvilken perioden synes du er viktigere enn barndommen?

Jeg mener at ungdomstiden er den aller viktige perioden i livet.

Hva skal du gjøre i denne viktige perioden?

G. Lukeøvelse

Fyll inn de åpne lukene med ett ord i hver.

Ventelister for kortreist, økologisk mat

Aftenposten, 14. juli 2014

Det er lange ventelister for å abonnere på kortreist mat i Oslo.

Oslo Kooperativ har 777 medlemmer som kan bestille ferdige grønnsaksposer og flere av 1000 Oslo-borgere står på venteliste for å bli medlem.

– Vi merker at dette er noe folk vil ha, sier Mads Pålsrud, styremedlem.

- Går rett inn i «tidsånden»

Denne oppstarten i fjor vår er ventelistene bare blitt lengre og lengre.

– Moteriktig, sunt, bærekraftig, etisk riktig - kortreist mat er et positivt ladet tema på mange måter. Det går rett inn i «tidsånden». Jeg tror vi skal til å se mer og mer av denne typen tilbud av kortreist mat, sier Annechen Bugge, som forsker på nordmenns spisevaner på SIFO. Hun sier at man ser en økende interesse i samfunnet for alle aktiviteter som er knyttet til mat, og særlig knyttet til det lokale og kortreiste.

- Vil ha mat med historie

Det vi ser, er en økende opptatthet av sunnhet og helse. Andre flere ønsker et råvarebasert kosthold, og forbrukerne legger seg på å lage mat fra bunnen av. Folk ønsker mat med en historie. Mange vil gjerne kunne produsere maten i bedre grad selv. Man vil tilbake til noe friskt og naturlig, og vi ser at mange forbrukere begynner å kjøpe norsk og kortreist.

- En selvfølge

Hanna Halpren, daglig leder på Restaurantakademien i Stockholm, sier at trenden er global. Hun tror at økologisk og kortreist mat etter hvert vil bli en selvfølge.

– Det vi ser, er at vi mennesker ikke kjenner om helt trygge. Vi vil tilbake til den gamle, _____ verden, men på en moderne måte. Neste uke vil Kooperativet ta opp 500 nye medlemmer. Flere halveres ventelisten. Mange har ventet i nesten ett år, sier Helene Austevoll, styremedlem i Oslo Kooperativ. Man får et helt annet forhold til å spise maten når man vet hvor den kommer fra.

Trenger mer plass

Det finnes flere av abonnementsordninger for frukt og grønt i Oslo. Kooperativet skiller seg ut ved at de er drevet på dugnad. Her må medlemmene _____ bidra, enten ved å pakke poser eller med å drifte organisasjonen. De kaller seg et «arbeidsfellesskap». Nå ønsker de å starte lokale kooperativer i omkring i Oslo, og er allerede på utkikk mange nye lokaler på Tøyen. Flere andre byer er interessert i å følge etter.

- Det har virkelig tatt seg opp de siste årene. Det er en direkte link på bonden og forbrukeren som jeg tror mange setter seg på, sier Pålsrud.

Do not write
in this space

I denne teksten skal jeg snakke om avstanden mellom generasjonene. Først skal jeg skrive om gamle livsstilen og masse medier og moderne livsstilen. Etterpå skal jeg skrive om forskjellen mellom avstanden mellom generasjonene i Iran og Norge. På slutten skriver jeg en sammendrag til å ha en konklusjon.

I gamle dager var de ikke noen data-maskin eller mobiltelefon. Folk levde i kjørnefamilier både barn, foreldre og besteforeldre levde på samme hus under samme takk. Men forholdet og kominasjon mellom unge og gamle personer hadde sterke grenser. De kunne ikke snakke om noen hva som helst. Barna måtte være høflig med eldre. Jeg synes at disse grenser^{var} det primære nøkkel av avstanden mellom generasjonene. Denne avstanden var veldig stor, derfor kunne skje at noen ganger besteforeldrene eller foreldrene ikke forstå barna sine.

Nå er situasjonen veldig forskjell. Besteforeldrene bruker PC eller mobiltelefon som unge generasjon. De forstå teknologi og følge nyheter. Besteforeldrene kan gå på høyskoler eller universiteter så de har god forhold med unge generasjonene. Brukes av teknologi kan forårsaker å ha mindre avstand mellom generasjoner. Gamle mennesker leve sammen med unge ikke under samme takk men med samme følelse.

Jeg kom til Norge i 2011 og fra denne tida jeg forstår at avstanden mellom generasjonene i Norge er mindre enn Iran. I Norge ser jeg gamle folk går på høyskoler eller de trener. De bruker data-maskin og sjekker e-posten deres hverdag på grunn av de liker ikke å være hjemme å vente på dør. De forstå Barna og BarneBarna deres hvis de snakker sammen.

Iran er hjemmelandet mitt. Jeg tror i Iran du kan se avstanden mellom generasjonene fordi gamle mennesker

Do not write
in this space

fortsetter å ha gamle livsstilen. De bruker ikke nye teknologier. Nesten aldri bruker besteforeldrene PC eller smart mobiltelefon. De aldri reiser ut fra hjem alene.

Å leve med moderne livsstilen kan ha fordeler og ulemper samtidig. Under denne livsstilen menneskene har travelt med teknologi mer enn kjærligheten eller familie liv. Menneskene er opptatt med job og etter job spiller de med mobil-telefoner. De kan ikke gå for besøk til venner hus eller besteforeldrene få ikke besøk fra barnebarna deres. I dag forskjellige generasjonene har samme interesse og avstanden mellom generasjonene blir mindre men ingen noen har tid å bruke denne samme forståelse.

Til slutt jeg tror at teknologi og ha mindre grenser mellom eldre og yngre hjelper generasjonene til å forstå hverandre bedre og bedre hverdag og avstanden mellom generasjonene blir mindre. I land som mennesker leve under mer moderne livsstilen dette temaet kan bli satt bedre.

I moderne livsstilen oss teknologien skal fly raskere enn før. Teknologi er en ting som brukes å lage mindre generasjonskløften. Så vi må ha et spørsmål nå "Generasjonskløften blir mindre - hvor går vi?"